

BESLUT "NATURPARK LÄMÅSEN": 1964-08-05
BESLUT "NATURRESERVAT LÄMÅSEN": 1974-04-29
- förvaltare för naturreservatet
BESLUT "NATURRESERVAT LÄMÅSEN": 1978-12-18
- samtidigt upphäves beslutet 1964-08-05
BESLUT "NATURRESERVAT LÄMÅSEN": 1986-12-18
- fastställande av skötselplan
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT LÄMÅSEN"

BESLUT: 1964-08-05 (UPPHÄVT)
DNR: III R-4-62.

LÄNSSTYRELSENS I KOPPARBERGS LÄN RESOLUTION i nedannämnda

ärende rörande fridlysning av område såsom naturpark; given
Falun i landskansliet den 5 augusti 1964.

Naturparkens läge: Lämåsen söder om sjön Busjön. Området är
närmare angivet å, en till ärendet hörande karta.

Kommun: Äppelbo.

Sökande: Äppelbo jordägande socknemän.

Ägare: Sökanden.

Förvaltare: Sökanden genom en kommitté bestående av fem ledamöter, nämligen en från allmänningstyrelsen, två från Äppelbo hembygdsförening och två från kommunens turistkommitté.

Fridlysningsföreskrifter: Utsyning av skog för avverkning eller andra mera omfattande åtgärder må endast ske med beaktande av tillbörliga parkvårdssynpunkter i samråd med tjänsteman vid skogsvårdsstyrelsen.

Förbud not bebyggelse, grus- och stentäkt, skadegörelse å växande träd, buskar och örter samt nedskräpning inom området.

Föreningar och ideella organisationer äga rätt att anordna, fester och andra sammankomster inom området. Omedelbart efter festlighet eller annan sammankomst skall städning av området ske genom arrangörens försorg.

Skyltar med tillkännagivande om fridlysningen skola uppsättas i erforderlig utsträckning.

Yttranden i ärendet ha avgivits av Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund, Svenska naturskyddsföreningen, Statens fri-

tidsnämnd ävensom länsarkitekten och överlantmätaren i länet.

Enär Lämåsen söder om Busjön i Äppelbo kommun på grund av sin beskaffenhet och sitt läge får anses vara av sådan betydelse för befolkningens umgänge med naturen att området bör särskilt skyddas, beslutar länsstyrelsen jämlikt 12 och 13 §§ naturskyddslagen den 21 november 1952 fridlysa berörda område såsom naturpark.

Tillika finner länsstyrelsen, med stöd av samma lagrum, skäligt att för ifrågavarande naturpark fastställa härovan angivna särskilda föreskrifter rörande densammas vård och förvaltning.

Talan mot förestående beslut må föras hos Konungen genom besvär, vilka skola antingen ingivas till Kungl. Jordbruksdepartementet eller ock på klagandens risk dit insändas.

Besvären skola vara inkomna till departementet senast inom tre veckor eller, om menighet klagat, inom fem veckor från det klaganden fått del av beslutet.

År och dag som ovan.

På länsstyrelsens vägnar:

E. Nordlander

Stig Holback

LÄNSSTYRELSEN
KOPPARBERGS LÄN
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT: 1974-04-29
DNR: 11.121.493-74

MOTT: Skogsvårdsstyrelsen, Slaggatan 17, 791 00 Falun

ANGÅENDE FÖRVALTARE FÖR NATURRESERVATET LÄMÅSEN I VANSBRO
KOMMUN

Genom resolution den 5 augusti 1964 har länsstyrelsen jämlikt 12 och 13 §§ naturskyddslagen beslutat fridlysa Lämåsen, söder

om sjön Busjön i dåvarande Äppelbo kommun, som naturpark (numera naturreservat).

Samtidigt förordnade länsstyrelsen som förvaltare för naturparken Äppelbo kommun genom en kommitté bestående av fem ledamöter, nämligen en från allmänningsstyrelsen, två från Äppelbo hembygdsförening, och två från kommunens turistkommitté.

Med ändring av sitt ovannämnda beslut förordnar länsstyrelsen att naturreservatet Lämåsen ska förvaltas av en kommitté bestående av fem ledamöter varav en från skogsvårdsstyrelsen, två från Äppelbo hembygdsförening, en från allmänningsstyrelsen och en från Vansbro kommun.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsrådet Åke Etsare beslutat och byrådirektören Björn Ströberg varit föredragande, har även förste länsassessorn Stig Holback närvarit.

Åke Etsare

Björn Ströberg

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN

Naturvårdsenheten

BESLUT: 1978-12-18
DNR: 11.121-2703-76 (2021)

Mott: Äppelbo Hembygdsförening, c/o Henrik Brandt, Pl 360,
780 54 ÄPPELBO

NATURRESERVATET LÄMÅSEN

BESKRIVNING AV RESERVATET

Kommun:	Vansbro
Socken:	Äppelbo
Fastigheter:	Sockensamfälligheten Östra Sjömyren
Lägesbeskrivning :	Topografisk karta 13D SO koordinatangivelse X=67100, Y=13997
Areal:	2,1 ha
Naturvårdsförvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen i samråd med Äppelbo hembygdsförening, allmänningsstyrel-

sen och Vansbro kommun
Markägare: Äppelbo jordägande socknemän.

GRUND FÖR BESLUTET

Lämåsen är en del av Äppelboåsen, en rullstensås som börjar söder om Äppelbo och har sin fortsättning på andra sidan Busjön. Genom sin beskaffenhet och sitt läge är Lämåsen av stor betydelse både ur geologisk synpunkt och för det rörliga friluftslivet. Syftet med reservatet är att skydda både geologiska och friluftslivsvärden.

Varje sommar uppföres "Trollbröllopet", ett gammalt bygdespel, ute på udden.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta som naturreservat.

Samtidigt härmed upphäves beslutet den 5 augusti 1964 om naturreservat.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 8 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE INSKRÄNKNING I MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES RÄTT ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- uppföra byggnad, annat än som erfordras för "Trollbröllopet" utförande,
- anordna upplag,
- bedriva täkt för vilken ej krävs tillstånd enligt 18 § naturvårdslagen, spränga, schakta, dika och göra utfyllnad,
- avverka skog eller utföra annan skogsbruksåtgärd (annat än vad som erfordras för reservatets skötsel eller vård enligt fastställd skötselplan).

Ovan nämnda föreskrifter skall ej utgöra hinder för områdets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

B. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- göra upp eld,
- göra åverkan på växande träd och buskar samt plocka eller gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar.

C. BESTÄMMELSER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM VÅRD OCH FÖRVALTNING

Syftet med vården och förvaltningen
Reservatet skall vårdas och förvaltas så att nuvarande naturtyp i möjligaste mån bibehålls.

Skötselplan

Reservatet skall skötas enligt anvisningar i skötselplan. Förslag till sådan plan upprättas genom förvaltarens försorg, efter samråd med markägarna, och underställs länsstyrelsen för fastställelse.

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Naturvårdsförvaltare

Skogsvårdsstyrelsen i samråd med Äppelbo hembygdsförening, allmänningsstyrelsen och Vansbro kommun.

Samråd

Samråd skall vid förvaltningen fortlöpande äga rum med berörda myndigheter och skötselråd.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Bengt Olsson jämte ledamöterna Börje Andersson, Sven Bergström, Bertil Dahlén, Edvin Ekholm, Emil Ericson, Bertil Helldin, Birgit Hjalmarsson, Rune Karlsson, Torris Lars Larsson, Göte Nordström, Bengt Nylund, Rolf Rämngård, Nils Steiving och Anna-Lena Winge.

I den slutliga handläggningen deltog länsråd Åke Etsare, tf överlantmätare Sten Ahlmark, förste länsassessor Stig Holback, länsarkitekt Nils Nyberg, naturvårdsdirektör Carl Sundt, länsantikvarie Bengt Åkerlund och byrådirektör Björn Ströberg, föredragande.

Detta beslut kan överklagas hos jordbruksdepartementet, se bilaga.

Bengt Olsson

Björn Ströberg

Bilagor
Besvärshänvisning form 6 a
Kartor, 2 st

LÄNSSTYRELSEN
KOPPARBERGS LÄN
Naturvårdsenheten

BESLUT: 1986-12-18
DNR: 11.131-3879-84

FASTSTÄLLANDE AV SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LÄMÅSEN,
VANSBRO KOMMUN

Länsstyrelsen har låtit upprätta förslag till skötselplan för
naturreservatet Lämåsen.

Planen har remitterats till markägare och berörda organ.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 9 § naturvårdsförord-
ningen härmed upprättad skötselplan för naturreservatet
Lämåsen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepar-
tementet, se bilaga.

Carl Sundt

Hannes Mellquist

Bilaga:
Skötselplan för naturreservatet Lämåsen
Besvärshänvisning, formulär 6 a

SKÖTSELPLAN NATURRESERVATET LÄMÅSEN

UPPRÄTTAD AV SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1986-12-18

SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD

- I ALLMÄN BESKRIVNING
 - 1 ADMINISTRATIVA DATA (se bilaga 2)
 - 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER (se bilaga 2)
 - 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
 - 3.1 Naturförhållanden
 - 3.2 Kulturhistoriska förhållanden
 - 3.3 Nuvarande markanvändning
 - 3.4 Tillgänglighet
 - 3.5 Slitagekänslighet
 - 3.6 Källuppgifter
- II PLANDEL
 - 1 DISPOSITION AV MARK OCH VATTEN
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.3 Behandling av skötselområden
 - 2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Tillgänglighet
 - 2.2.2 Friluftsanordningar
 - 2.2.3 Renhållning
 - 2.3 Information
 - 2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns
 - 2.5 Tillsyn
 - 3 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN
 - 3.1 Kostnadsfördelning

Bilagor:

1. Karta 1 Översiktskarta (länskarta)
Karta 2 Översiktskarta, utdrag ur topografiska
kartbladet 13 D Malung S0, skala 1:50 000.
Karta 3 Detaljkarta, utdrag ur ekonomiska kartbladet
13 D 2; Busjön med naturreservatets gränser inlagda,
skala 1:10 000.
2. Skötselområdeskarta
3. Länsstyrelsens beslut
4. Registeruppgifter

FÖRORD

Föreliggande förslag till skötselplan bygger på kontakter med Äppelbo hembygdsförening och skogsvårdsstyrelsen i Vansbro samt på fältbesök i november 1984. Förslaget har utarbetats av Lennart Bratt vid skogsvårdsstyrelsen i Falun.

Skötselplanen är av detaljerad typ.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LÄMÅSEN, VANSBRO KOMMUN

- I ALLMÄN BESKRIVNING
- 1 ADMINISTRATIVA DATA
(se bilaga 2)
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Lämåsen utgör en del av den ca 5 mil långa Äppelboåsen. Vid Busjön sänker den sig från 14 meters höjd ned under vattenytan för att återkomma i sjöns norra ände. Åsen har en skarpt markerad profil med branta sidor. Materialet är ovanligt finkornigt, mest sand och fingrus, vilket kan studeras i de skärningar som finns strax söder om reservatet.

På själva åsen växer en medelålders gles tallskog med fältskikt av ljungräs, lingon och kråkbär. Nedåt sjön finns några vackra björkar samt öppna gräsbevuxna områden med rödven och fårsvingel. Längs diket i väster är marken fuktigare och bevuxen med tät ungskog av tall och björk.

Landskapsbilden är mycket tilltalande med fin utsikt över Busjön.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Udden har sedan gammalt använts som båtlandningsplats och några båthus finns ännu kvar. Vidare lär en länsmansbostad ha varit uppförd här.

3.3 Nuvarande markanvändning

Inom reservatet finns ett antal byggnader uppförda som används när bygdespelet trollbröllopet spelas andra helgen i augusti. Upp till 2.000 personer brukar då besöka platsen. Det område som utnyttjas för Trollbröllopet är inhägnat av en gärdesgård.

Smärre fester samt bad är i övrigt de aktiviteter som berör området.

3.4 Tillgänglighet

Reservatet nås enkelt via en 2 km lång grusväg från Äppelbo kyrka. Goda parkeringsmöjligheter finns där vägen slutar.

3.5 Slitagekänslighet

De torra förhållandena på åsen gör att vegetationen är ganska känslig för slitage. Området där Trollbröllopet uppförs saknar därför till stor del växtlighet.

3.6 Källuppgifter

Uppgifter om områdets historia, användning och skötsel har erhållits från:

Knut Ädel, Äppelbo hembygdsförening

Göte Persson, Skogsvårdsstyrelsen Vansbro.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets disposition och skötsel skall vara att skydda det välutbildade åspartiet mot exploatering samt att befrämja förutsättningarna för Trollbröllopets uppförande. Vidare skall områdets värde för det rörliga friluftslivet tillvaratas.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Områdets vegetation förändrar inte sin karaktär i nämnvärd utsträckning varför några större skötselåtgärder inte är nödvändiga. Ett åldrande av träden förhöjer dock områdets skönhetsvärden.

1.3 Behandling av skötselområden

Området indelas i fyra skötselområden se bilaga

1) Den glesa tallskogen på åsen

- 2) Åkermark
- 3) Ungskogen längs diket
- 4) Udden och marken kring husen.

Skötselområde 1

Beskrivning:

Gles och ganska klen tallskog.

Mål:

Gles tallskog av tilltagande dimension.

Åtgärder:

Fallna träd tillvaratas, annars inga åtgärder. Nedre delen av slätten mot vägen i väster röjs. Åsfoten, som sargats genom vägdragningen, jämnas till. Genomfartstrafiken ut på Busjöns is förhindras genom att natursten utlägges vid stranden.

Skötselområde 2

Beskrivning:

Åkermark.

Målsättning:

Åkermark.

Åtgärder:

Inga.

Skötselområde 3

Beskrivning:

Tät risig ungskog av björk, tall och gran. Någon stor gran förekommer.

Mål:

Välskött, ljusare och vackrare skog.

Åtgärder:

Gallring där björk gynnas. Där björk saknas sparas tall. Grova granar sparas.

Skötselområde 4

Beskrivning:

Öppen gräsbevuxen mark med enstaka tallar samt några grova björkar vid stranden. Byggnader för Trollbröllopet.

Mål:

Bibehållen karaktär.

Åtgärder:
Inga åtgärder.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Anordningar för rekreation och friluftsliv skall finnas främst för att trygga Trollbröllopets behov. Vidare skall möjlighet till bad och utflykter befrämjas. Åsens informativa geologiska värde skall tillvaratas.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Ändring av nuvarande förhållanden är inte aktuellt, se punkt 3.4 sid 3.

2.2.2 Friluftsanordningar

Sanitära anordningar

Dubbla torrdass finns på två platser vilket torde motsvara Trollbröllopets behov. Sopställ finns vid parkeringen och utplaceras i erforderlig mängd vid Trollbröllopets uppförande. Tömmning av sopställ och TC ombesörjes av Vansbro kommun. Några sanitära problem finns sålunda inte idag.

2.2.3 Renhållning

Renhållningen sköttes föredömligt av hembygdsföreningen.

2.3 Information

En informationstavla finns vid områdets sydöstra hörn. Ytterligare information skall sättas upp vid parkeringsplatsen.

2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns

Utmärkning är utförd enligt svensk standard (SIS 031522).

2.5 Tillsyn

Tillsyn utföres av naturvårdsförvaltaren.

3 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Tillsyn och underhållsåtgärder, 1 dagsverke/år. Åtgärder i skötselområde 1 och 2, 10 dagsverken.

3.1 Kostnadsfördelning

Staten svarar för kostnader som rör avverkningsarbeten, tillsyn och underhållsåtgärder. Eventuella intäkter från avverkat virke skall avräknas från avverkningskostnaderna.

Äppelbo hembygdsförening svarar för kostnader som rör Trollbröllopet's uppförande samt utläggning av natursten vid stranden.

För kostnader rörande tömning av sopställ och TC svarar Vansbro kommun.